

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 189 (XXXIII) — Nr. 1160

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Mărti, 7 decembrie 2021

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 708 din 28 octombrie 2021 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 136 alin. (2) și ale art. 137 alin. (3) teza a doua, cu referire la sintagma „ <i>cifra de afaceri</i> ”, din Codul penal	2–6
DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI	
569. — Decizie privind unele măsuri pentru exercitarea funcției de secretar general al Guvernului.....	6
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
1.664. — Ordin al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației privind desemnarea organismului de evaluare și verificare a constanței performanței produselor pentru construcții Societatea Comercială SUCERT-RO — S.R.L. în vederea notificării la Comisia Europeană pentru realizarea funcției specifice de certificare a controlului producției în fabrică	7–8

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 708

din 28 octombrie 2021

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 136 alin. (2) și ale art. 137 alin. (3) teza a doua, cu referire la sintagma „cifra de afaceri” din Codul penal

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Mihaela Ionescu	— magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 136 alin. (2) și ale art. 137 alin. (3) teza a doua din Codul penal, excepție ridicată de Societatea Agri Cat Prest Serv — S.R.L. din satul Vâlcele, județul Călărași, în Dosarul nr. 8.051/2/2015 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția penală și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.845D/2018.

2. Dezbaterile au avut loc la data de 19 octombrie 2021, cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Nicoleta-Ecaterina Eucarie, și au fost consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, când, având în vedere cererea de întrerupere a deliberărilor pentru o mai bună studiere a problemelor ce formează obiectul cauzei, în temeiul dispozițiilor art. 57 și ale art. 58 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, precum și ale art. 396 din Codul de procedură civilă, Curtea a amânat pronunțarea pentru data de 28 octombrie 2021, când a pronunțat prezenta decizie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

3. Prin Încheierea din 23 octombrie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 8.051/2/2015, **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 136 alin. (2) și ale art. 137 alin. (3) teza a doua din Codul penal.** Excepția a fost ridicată de Societatea Agri Cat Prest Serv — S.R.L. din satul Vâlcele, județul Călărași, cu ocazia soluționării apelurilor declarate, printre alții, și de autoarea excepției împotriva Sentinței penale nr. 40 din 6 martie 2018, pronunțată de Curtea de Apel București — Secția a II-a penală în Dosarul nr. 8.051/1/2015, prin care a fost condamnată la pedeapsa amenzii pentru săvârșirea mai multor infracțiuni.

4. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autoarea acesteia susține că dispozițiile art. 136 alin. (2) din Codul penal sunt neconstituționale în raport cu prevederile art. 44 alin. (1) și (3) din Constituție, astfel cum se interpretează și se aplică în lumina Primului Protocol la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. În acest sens, susține că aplicarea pedepsei cu amenda societăților sau altor persoane juridice aflate în faliment are ca efect diminuarea sumei ce urmează a fi recuperată de către creditorii falitului. Invocă, cu titlu de exemplu, Hotărârea din 30 iunie 2005, pronunțată în Cauza *Teteriny împotriva Federației Ruse*, în care s-a stabilit că noțiunea de bun acoperă și o creanță suficient de certă, pentru ca reclamantul să poată avea

speranța legitimă că va obține un avantaj patrimonial. De asemenea, susține că, acționând fără nicio justificare rezonabilă, echitabilă, în sensul diminuării șanselor de realizare a creanțelor deținute asupra unei persoane juridice falite, statul își încalcă propria obligație de a garanta proprietatea. Statul preia ceea ce ar trebui să se transmită creditorilor, amenda penală în acest caz echivalând cu o expropriere în alte condiții decât cele permise de art. 44 alin. (3) din Constituție. Susține că, prin aplicarea unei amenzi penale, se majorează numărul creditorilor falitului, amenda fiind o creanță bugetară cu rang prioritar.

5. Totodată, susține că dispozițiile art. 137 alin. (3) teza a doua din Codul de procedură penală sunt contrare prevederilor art. 1 alin. (5) din Constituție, fiind lipsite de claritate. Arată că legiuitorul a oferit judecătorului o marjă de apreciere, astfel ca, în mecanismul de stabilire a pedepsei, acesta să aibă cât mai multe criterii la îndemână. Susține că norma criticată nu precizează însă în raport cu care cifră de afaceri determină instanța de judecată cuantumul sumei corespunzătoare unei zile-amendă. Astfel, reține că judecătorul are următoarele posibilități: să ia în considerare cifra de afaceri de la data pronunțării hotărârii sau de la o dată anterioară, să ia în considerare cifra de afaceri de la data săvârșirii faptei, cifra de afaceri reală ori pe cea raportată autorităților fiscale etc. De asemenea, arată că sintagma „cifra de afaceri” nu este definită în Codul penal, iar definițiile din legislația specială nu sunt definiții generale, ci aplicabile în anumite domenii de activitate. În consecință, susține că aspectele menționate anterior determină imprevizibilitatea normei criticate.

6. **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția penală** apreciază că dispozițiile art. 136 alin. (2) din Codul penal nu prezintă elemente de neconstituționalitate raportat la motivele invocate de către autoare. Astfel, reține că art. 44 alin. (3) din Constituție prevede că nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire. Or, consideră că — pentru a analiza neconstituționalitatea textului criticat în raport cu dispozițiile art. 1 din Primul Protocol la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale — nu se poate pune semnul echivalenței între expropriere, definită ca trecerea forțată a unui bun din proprietatea privată în proprietatea publică, și aplicarea unei pedepse, chiar dacă aceasta din urmă este de natură pecuniară și are efect direct asupra patrimoniului persoanei condamnate.

7. Referitor la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 137 alin. (3) teza a doua din Codul penal, apreciază că textul poate avea elemente de neconstituționalitate cu referire la încălcarea dreptului la un proces echitabil, ca urmare a lipsei de claritate și previzibilitate a normei, dată fiind, pe de o parte, lipsa unei reglementări generale a sintagmei „cifra de afaceri”, chiar dacă aceasta este definită legal cu referire la unele situații particulare, iar, pe de altă parte, omisiunea reglementării momentului în raport cu care instanța aplică criteriile de individualizare prevăzute de art. 137 alin. (3) din Codul penal, respectiv criteriile generale de individualizare a pedepsei, cifra de afaceri, în cazul persoanei juridice cu scop lucrativ, valoarea activului patrimonial, în cazul altor persoane juridice, precum și

celelalte obligații ale persoanei juridice, chiar dacă, în mod rezonabil, se poate presupune că acesta este momentul pronunțării hotărârii judecătorești.

8. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au transmis punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie, potrivit încheierii de sesizare, dispozițiile art. 136 alin. (2) și ale art. 137 alin. (3) teza a doua din Codul penal. Având în vedere motivele de neconstituționalitate formulate de autoare, Curtea reține că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 136 alin. (2) și ale art. 137 alin. (3) teza a doua, cu referire la sintagma „*cifra de afaceri*”, din Codul penal, care au următorul conținut:

— Art. 136 alin. (2) — *Pedepsele aplicabile persoanei juridice: „Pedeapsa principală este amenda.”;*

— Art. 137 alin. (3) teza a doua — *Stabilirea amenzii pentru persoana juridică: „(...) Cuantumul sumei corespunzătoare unei zile-amendă se determină ținând seama de cifra de afaceri, în cazul persoanei juridice cu scop lucrativ, respectiv de valoarea activului patrimonial în cazul altor persoane juridice, precum și de celelalte obligații ale persoanei juridice.”*

12. Autoarea excepției de neconstituționalitate susține că dispozițiile art. 136 alin. (2) din Codul penal aduc atingere prevederilor art. 44 alin. (1) și (3) din Legea fundamentală referitoare la dreptul de proprietate privată, iar dispozițiile art. 137 alin. (3) teza a doua din Codul penal sunt contrare prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (5), potrivit căruia, în România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie.

13. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că, potrivit expunerii de motive ce însoțește Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, „în reglementarea răspunderii penale a persoanei juridice au fost păstrate principiile pe care se fundamentează această răspundere în concepția Codului penal în vigoare, astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 278/2006. Astfel, s-a menținut opțiunea pentru modelul de răspundere directă a persoanei juridice, consacrat de dreptul belgian și olandez. În consecință, răspunderea penală a persoanei juridice poate fi antrenată de orice persoană fizică ce acționează în condițiile prevăzute de lege (art. 135) și nu doar de acțiunile organelor sau reprezentanților acesteia. [...] Au intervenit câteva modificări în privința individualizării sancțiunilor aplicabile persoanei juridice, determinate de modificările aduse prin proiect sistemului pedepsei. Astfel, pedeapsa amenzii se va aplica și în cazul persoanei juridice pe baza sistemului zilelor-amendă. În același timp, au fost introduse cinci plaje de individualizare legală a pedepsei amenzii [art. 137 alin. (4)], în funcție de limitele pedepsei închisorii prevăzute de lege pentru persoana fizică.”

14. Curtea reține că amenda penală este singura pedeapsă principală ce poate fi aplicată persoanelor juridice care răspund

penal și constă în suma de bani pe care persoana juridică este condamnată să o plătească statului. Un prim element de noutate, față de reglementarea anterioară, îl constituie calcularea amenzii prin sistemul zilelor-amendă, care, prin mecanismul de determinare a cuantumului, asigură o mai bună individualizare a pedepsei concret aplicate, atât sub aspectul proporționalității, exprimat prin numărul zilelor-amendă, cât și al eficienței, prin determinarea valorii unei zile-amendă.

15. În acest sens, pentru determinarea cuantumului amenzii se individualizează mai întâi numărul zilelor-amendă, cuprins între 30 de zile și 600 de zile, care se înmulțește cu suma corespunzătoare unei zile-amendă, cuprinsă între 100 și 5.000 lei. Instanța va stabili numărul zilelor-amendă potrivit criteriilor generale de individualizare a pedepsei, prevăzute în art. 74 din Codul penal, în cadrul limitelor speciale reglementate la art. 137 alin. (4) din același act normativ, iar cuantumul sumei corespunzătoare unei zile-amendă se stabilește ținând seama de cifra de afaceri, în cazul persoanei juridice cu scop lucrativ, respectiv de valoarea activului patrimonial, în cazul altor persoane juridice, precum și de celelalte obligații ale persoanei juridice. Așadar, Curtea reține că instanța va stabili cuantumul amenzii ce se va aplica persoanei juridice prin înmulțirea celor două variabile, numărul zilelor-amendă și cuantumul zilei-amendă.

16. Analizând motivele de neconstituționalitate formulate cu referire la dispozițiile art. 136 alin. (2) din Codul penal, Curtea reține că prevederile art. 44 alin. (3) din Constituție, invocate de autoare, reglementează exproprierea ca un mod de privare de proprietate pentru cauză de utilitate publică, ce trebuie să fie stabilită potrivit legii, cu plata unei juste și prealabile despăgubiri. Așadar, de esența exproprierei, ca operațiune juridică, sunt existența unei lucrări de utilitate publică, declarată potrivit legii, precum și plata unei despăgubiri, condiții fără de care nu s-ar putea realiza exproprierea (a se vedea Decizia nr. 617 din 12 iunie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 528 din 30 iulie 2012). Or, Curtea reține că amenda reglementată în Codul penal este o pedeapsă penală, transferul la bugetul statului al sumei de bani pe care persoana juridică este condamnată să o plătească nefiind un mod de privare de proprietate prin expropriere, astfel cum susține autoarea excepției. Prin urmare, Curtea constată că dispozițiile art. 44 alin. (1) și (3) din Legea fundamentală referitoare la dreptul de proprietate privată nu sunt incidente în cauză, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 136 alin. (2) din Codul penal urmând a fi respinsă ca neîntemeiată.

17. Deși Codul penal în vigoare nu mai menține dispozițiile art. 52 din Codul penal din 1969 cu privire la pedeapsă și scopul acesteia, Curtea reține că, indiferent de tipul pedepsei (privative sau neprivative de libertate), aceasta rămâne principalul mijloc de realizare a scopului legii penale. Scopul pedepsei coincide cu scopul legii penale și reprezintă atât un mijloc de reeducare a condamnatului, cât și o măsură de constrângere a acestuia. Așadar, Curtea reține că scopul pedepsei îl constituie, pe de o parte, prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, iar, pe de altă parte, constrângerea persoanei condamnate, care implică o restrângere a drepturilor acesteia justificată de fapta comisă. În ceea ce privește pedepsirea persoanelor juridice (răspunderea corporativă), Curtea reține că sancțiunile monetare au fost întotdeauna principalul remediu. Scopul pedepsei în această materie nu este acela de a înceta activitatea societății ori de a diminua suma ce urmează a fi recuperată de către creditorii falitului, în cazul persoanei juridice aflate în insolvență, astfel cum susține autoarea din prezenta cauză, ci de a determina persoana juridică să-și desfășoare legal activitatea de afaceri. Așa fiind, atunci când instanța de judecată apreciază că se impune aplicarea pedepsei amenzii în cazul persoanei juridice, ea trebuie să aibă în vedere esența, funcția, dar și scopul

pedepsei, deoarece, deși se sancționează o faptă trecută, se urmărește prevenirea pentru viitor a săvârșirii altor sau a aceluiași fapte de către aceeași persoană juridică.

18. În context, Curtea observă că mecanismul zilelor-amendă aplicabil persoanei juridice este reglementat și în alte sisteme naționale de drept, cum ar fi în Franța, unde limita maximă a amenzii este de 1.000.000 euro, în Portugalia, unde limita maximă este de 14.000.000 euro, dacă infracțiunea săvârșită este de spălare a banilor. În același fel, limita maximă a amenzii este de 850.000 euro în Finlanda, de 3.000.000 euro în Belgia și de 500.000 euro în Bulgaria. În anumite state, legislația penală reglementează cuantumul amenzii în funcție de anumite criterii de natură economică. Astfel, în Polonia, pedeapsa amenzii este de 2—10% din venitul obținut de persoana juridică în anul fiscal precedent, iar în Finlanda se ține cont de „situația financiară a companiei”, la evaluarea căreia se au în vedere dimensiunile companiei, solvabilitatea acesteia, precum și câștigurile și ceilalți indicatori esențiali pentru situația financiară a companiei.

19. Curtea reține că eficacitatea, proporționalitatea și caracterul descurajant al cadrului de sancționare în materia răspunderii penale a persoanelor juridice depind în mare măsură de cuantumul amenzii, dacă acesta este suficient de sever. Există două moduri substanțial diferite în care regimurile de răspundere corporativă determină cuantumul amenzii care poate fi impus în baza legii. Într-un sistem închis, amenda minimă și maximă sau cel puțin ultima este determinată de o sumă fixă de bani sau de o formulă în baza căreia suma poate fi calculată (de pildă, multiplicarea salariului lunar minim). Într-un sistem deschis — adoptat și de legiuitorul român în noul Cod penal, cuantumul amenzii este stabilit în funcție de mai mulți factori care au legătură cu o anumită infracțiune (de pildă, beneficiul câștigat) sau cu inculpatul (de pildă, cifra de afaceri a societății). Așadar, Curtea reține că, alături de celelalte criterii generale de individualizare a pedepsei, la individualizarea amenzii penale aplicabile persoanelor juridice se au în vedere repere financiare în funcție de care se va stabili cuantumul final al amenzii, cum ar fi capacitatea economică a persoanei juridice, precum și valoarea câștigului urmărit sau obținut prin comiterea infracțiunii, repere care se regăsesc, de altfel, în legea penală în vigoare, la art. 137 alin. (3) și (5).

20. Curtea observă că, potrivit art. 137 alin. (3) teza întâi din Codul penal, instanța stabilește numărul zilelor-amendă ținând cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, la stabilirea cuantumului sumei corespunzătoare unei zile-amendă avându-se în vedere, potrivit tezei a doua a alin. (3) al aceluiași articol, condiția specială (cea mai des întâlnită în aplicarea pedepsei asupra unei persoane juridice) referitoare la puterea economică a persoanei juridice condamnate, în condițiile în care pedeapsa nu trebuie să aibă doar un efect disuasiv suficient, dar trebuie să fie, de asemenea, eficientă și proporțională.

21. Autoarea excepției apreciază că prevederile art. 137 alin. (3) teza a doua din Codul penal sunt contrare dispozițiilor art. 1 alin. (5) din Constituție, criticile acesteia fiind formulate pe două paliere, astfel: (i) Codul penal nu definește sintagma „*cifra de afaceri*”, (ii) Codul penal nu precizează momentul în raport cu care instanța aplică criteriul de individualizare prevăzut la art. 137 alin. (3) teza a doua din Codul penal, referitor la cifra de afaceri, în cazul persoanei juridice cu scop lucrativ.

22. Referitor la cerințele de claritate, precizie și previzibilitate ale legii penale, Curtea Constituțională a statuat, de principiu, în jurisprudența sa, că trăsătura esențială a statului de drept o constituie supremația Constituției și obligativitatea respectării legii (Decizia nr. 732 din 16 decembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 27 ianuarie 2015, paragraful 28, Decizia nr. 232 din 5 iulie 2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 727 din

15 noiembrie 2001, Decizia nr. 234 din 5 iulie 2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 558 din 7 septembrie 2001, sau Decizia nr. 53 din 25 ianuarie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 90 din 3 februarie 2011) și că „Statul de drept asigură supremația Constituției, corelarea tuturor legilor și tuturor actelor normative cu aceasta” (Decizia nr. 22 din 27 ianuarie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 233 din 17 martie 2004), ceea ce înseamnă că aceasta „implică, prioritar, respectarea legii, iar statul democratic este prin excelență un stat în care se manifestă domnia legii” (Decizia nr. 13 din 9 februarie 1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 178 din 26 aprilie 1999). În acest sens, prin Decizia nr. 1 din 10 ianuarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 123 din 19 februarie 2014, paragraful 225, Curtea a reținut că una dintre cerințele principiului respectării legilor vizează calitatea actelor normative și că, de principiu, orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de clar și precis pentru a putea fi aplicat. Astfel, formularea cu o precizie suficientă a actului normativ permite persoanelor interesate — care pot apela, la nevoie, la sfatul unui specialist — să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 903 din 6 iulie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 584 din 17 august 2010, Decizia nr. 743 din 2 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 579 din 16 august 2011, Decizia nr. 1 din 11 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 23 ianuarie 2012, sau Decizia nr. 447 din 29 octombrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 674 din 1 noiembrie 2013).

23. Cu privire la aceleași cerințe de calitate a legii, garanție a principiului legalității, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prin hotărârile din 4 mai 2000, 25 ianuarie 2007, 24 mai 2007 și 5 ianuarie 2010, pronunțate în *cauzele Rotaru împotriva României* (paragraful 52), *Sissanis împotriva României* (paragraful 66), *Dragotoniou și Militaru-Pidhorni împotriva României* (paragraful 34) și *Beyeler împotriva Italiei* (paragraful 109), a reținut obligativitatea asigurării acestor standarde de calitate a legii drept garanție a principiului legalității, prevăzut la art. 7 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Astfel, prin Hotărârea pronunțată în *Cauza Sissanis împotriva României* (paragraful 66), instanța europeană a reținut că sintagma „prevăzută de lege” impune ca măsura incriminată să aibă un temei în dreptul intern, însă vizează, de asemenea, calitatea legii în cauză: aceasta trebuie, într-adevăr, să fie accesibilă justițiabilului și previzibilă în ceea ce privește efectele sale. S-a reținut, totodată, că, pentru ca legea să satisfacă cerința de previzibilitate, ea trebuie să precizeze cu suficientă claritate întinderea și modalitățile de exercitare a puterii de apreciere a autorităților în domeniul respectiv, ținând cont de scopul legitim urmărit, pentru a oferi persoanei o protecție adecvată împotriva arbitrarului. În plus, a fost statuat faptul că nu poate fi considerată „lege” decât o normă enunțată cu suficientă precizie, pentru a permite cetățeanului să își controleze conduita; apelând la nevoie la consiliere de specialitate în materie, el trebuie să fie capabil să prevadă, într-o măsură rezonabilă, față de circumstanțele speței, consecințele care ar putea rezulta dintr-o anumită faptă. De asemenea, prin Hotărârea pronunțată în *Cauza Rotaru împotriva României* (paragraful 52), Curtea a reamintit jurisprudența sa constantă, conform căreia „prevăzută de lege” înseamnă nu doar o anume bază legală în dreptul intern, dar și calitatea legii în cauză: astfel, aceasta trebuie să fie accesibilă persoanei și previzibilă. Totodată, în Hotărârea pronunțată în *Cauza Dragotoniou și Militaru-Pidhorni împotriva României* (paragraful 34), Curtea de

la Strasbourg a statuat că noțiunea de „drept” folosită la art. 7 din Convenție corespunde noțiunii de „lege” ce apare în alte articole din Convenție; ea înglobează dreptul de origine atât legislativă, cât și jurisprudențială și implică condiții calitative, printre altele, pe cele ale accesibilității și previzibilității.

24. Raportând considerentele de principiu dezvoltate în jurisprudența instanței de control constituțional la motivele de neconstituționalitate formulate de autoare, cu referire la prima critică de neconstituționalitate, Curtea observă că în titlul X — *Înțelesul unor termeni sau expresii în legea penală* al Părții generale a Codului penal nu se regăsește definiția sintagmei „cifra de afaceri”. Așadar, Curtea constată că legea penală în vigoare nu stabilește înțelesul sintagmei „cifra de afaceri” în raport cu care instanța determină cuantumul sumei corespunzătoare unei zile-amendă în cazul stabilirii amenzii pentru persoana juridică cu scop lucrativ.

25. Definiții ale sintagmei „cifra de afaceri” se regăsesc însă în legislația specială. De pildă, la art. 67 alin. (1) din Legea concurenței nr. 21/1996, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 153 din 29 februarie 2016, se menționează că „*Cifra de afaceri prevăzută la art. 12 este suma veniturilor realizate din vânzările de produse și/sau din prestările de servicii realizate de întreprindere în cursul ultimului exercițiu financiar, din care se scad sumele datorate cu titlu de obligații fiscale și valoarea contabilizată a exporturilor efectuate direct sau prin mandatar, inclusiv a livrărilor intracomunitare.*” Art. 12 din aceeași lege dispune că „(1) *Prevederile prezentului capitol se aplică operațiunilor de concentrare economică, atunci când cifra de afaceri cumulată a întreprinderilor implicate în operațiune depășește echivalentul în lei a 10.000.000 euro și când cel puțin două dintre întreprinderile implicate au realizat pe teritoriul României, fiecare în parte, o cifră de afaceri mai mare decât echivalentul în lei a 4.000.000 euro. Echivalentul în lei se calculează la cursul de schimb comunicat de Banca Națională a României valabil pentru ultima zi a exercițiului financiar din anul anterior realizării operațiunii. (2) Pragurile valorice prevăzute la alin. (1) pot fi modificate prin hotărâre a Plenului Consiliului Concurenței, care se pune în aplicare prin ordin al președintelui Consiliului Concurenței, după obținerea avizului Ministerului Economiei, Comerțului și Relațiilor cu Mediul de Afaceri, și intră în vigoare la 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.*”

26. În aceste condiții, Curtea constată că Legea concurenței definește sintagma „cifra de afaceri” cu referire la operațiuni specifice dreptului concurenței, respectiv operațiunile de concentrare economică, în concret în ipoteza creării unei societăți în comun care îndeplinește în mod durabil toate funcțiile unei entități economice autonome. Totodată, cifrele de afaceri prevăzute în Legea concurenței nr. 21/1996 sunt înlocuite, pentru instituțiile de credit și alte instituții financiare, cu suma veniturilor, definite prin instrucțiuni adoptate de Consiliul Concurenței, după deducerea impozitelor și a taxelor legate direct de acestea, iar pentru societățile de asigurări, cu valoarea primelor brute încasate sau de încasat, conform contractelor de asigurări încheiate de către sau în numele societăților de asigurare, inclusiv primele plătite reasiguratorilor, după deducerea impozitelor și a taxelor percepute asupra cuantumului primelor individuale de asigurare sau a volumului total al acestora, identificate de către Consiliul Concurenței prin instrucțiuni (art. 68 din lege).

27. De asemenea, Curtea observă că Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 688 din 10 septembrie 2015, cu modificările și completările ulterioare, prevede la art. 282 alin. (3) lit. a) teza finală că „*Cifra de afaceri pentru calculul plafonului de 4.500.000 lei este constituită din valoarea totală a livrărilor de bunuri și a prestărilor de servicii taxabile și/sau scutite de TVA, precum și*

a operațiunilor rezultate din activități economice pentru care locul livrării/prestării se consideră ca fiind în străinătate, conform art. 275 și 278, realizate în cursul anului calendaristic.” Curtea constată însă că această din urmă definiție a cifrei de afaceri are aplicabilitate doar în domeniul fiscal, cu referire la eligibilitatea pentru aplicarea sistemului TVA la încasare a persoanelor impozabile.

28. Așa fiind, întrucât definițiile din domeniul fiscal și al concurenței referitoare la sintagma „cifra de afaceri” au aplicabilitate restrânsă, specializată la materiile precizate, Curtea constată că translatarea lor în materie penală pentru a determina cuantumul sumei corespunzătoare unei zile-amendă în cazul stabilirii amenzii pentru persoana juridică cu scop lucrativ este contrară principiului legalității. Acest din urmă principiu reprezintă o caracteristică specifică statului de drept, motiv pentru care legiuitorul constituant a statuat în art. 1 alin. (5) că, „*În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie*”. Or, în materie penală, art. 23 alin. (12) din Legea fundamentală consacră regula potrivit căreia „*Nicio pedeapsă nu poate fi stabilită sau aplicată decât în condițiile și în temeiul legii*” (Decizia nr. 265 din 6 mai 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 372 din 20 mai 2014, paragraful 20). Astfel, principiul legalității se aplică incriminării (*nullum crimen sine lege*), sancțiunii (*nulla poena sine lege*) și răspunderii (*nullum iudicium sine lege*).

29. Totodată, Curtea constată că norma penală criticată este lacunară și în ceea ce privește determinarea/reținerea, din punct de vedere temporal, a cifrei de afaceri a persoanei juridice cu scop lucrativ în raport cu care instanța determină cuantumul sumei corespunzătoare unei zile-amendă.

30. Curtea constată că, pentru stabilirea cuantumului amenzii, ulterior stabilirii numărului zilelor-amendă, este necesar ca instanța de judecată să determine suma corespunzătoare unei zile-amendă cu luarea în considerare a criteriilor reglementate la art. 137 alin. (3) teza a doua din Codul penal, printre care și „cifra de afaceri” în cazul persoanelor juridice cu scop lucrativ. Or, deși norma penală reglementează, la art. 137 alin. (2) teza a doua, limita minimă și cea maximă între care instanța este liberă să fixeze suma corespunzătoare unei zile-amendă (suma corespunzătoare unei zile-amendă putând fi cuprinsă între 100 și 5.000 lei), criteriul specific de individualizare a pedepsei reglementat la art. 137 alin. (3) teza a doua din Codul penal, cu referire la „cifra de afaceri”, nu este reglementat cu suficientă claritate și precizie.

31. Curtea constată că norma nu precizează dacă sintagma criticată privește cifra de afaceri realizată în anul financiar anterior săvârșirii infracțiunii/anterior pronunțării hotărârii judecătorești/anterior aplicării pedepsei. Totodată, în cazul în care cifra de afaceri realizată în anul financiar anterior săvârșirii infracțiunii/anterior pronunțării hotărârii judecătorești/anterior aplicării pedepsei nu poate fi determinată, norma criticată nu precizează dacă va fi luată în considerare cifra de afaceri aferentă anului financiar în care persoana juridică ce are scop lucrativ a înregistrat cifră de afaceri, an imediat anterior anului de referință pentru calcularea cifrei de afaceri în vederea aplicării pedepsei amenzii.

32. În aceste condiții, raportând considerentele de principiu dezvoltate în jurisprudența instanței de control constituțional, menționate în paragrafele anterioare, la cele constatate ca urmare a examinării dispozițiilor criticate și având în vedere faptul că amenda penală aplicată persoanelor juridice care răspund penal are natura unei sancțiuni penale, fiind singura pedeapsă principală ce poate fi aplicată acestora, Curtea constată că prevederile art. 137 alin. (3) teza a doua, cât privește sintagma „cifra de afaceri”, nu respectă exigențele constituționale referitoare la calitatea legii, respectiv nu întrunesc condițiile de claritate, precizie și previzibilitate, fiind contrare dispozițiilor art. 1 alin. (5) din Constituție.

33. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Societatea Agri Cat Prest Serv — S.R.L. din satul Vâlcele, județul Călărași, în Dosarul nr. 8.051/2/2015 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția penală și constată că dispozițiile art. 136 alin. (2) din Codul penal sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

2. Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de aceeași autoare în același dosar al aceleiași instanțe și constată că dispozițiile art. 137 alin. (3) teza a doua, cu referire la sintagma „*cifra de afaceri*”, din Codul penal sunt neconstituționale.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 28 octombrie 2021.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Mihaela Ionescu

DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI

GUVERNUL ROMÂNIEI

PRIM-MINISTRUL

DECIZIE

**privind unele măsuri pentru exercitarea funcției
de secretar general al Guvernului**

În temeiul art. 20 alin. (1), al art. 29 și al art. 31 lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Art. 1. — La data intrării în vigoare a prezentei decizii, domnul Tiberiu Horațiu Gorun se eliberează, la cerere, din funcția de secretar general al Guvernului, cu rang de ministru.

Art. 2. — Începând cu data prevăzută la art. 1, domnul Marian Neacșu se numește în funcția de secretar general al Guvernului, cu rang de ministru.

PRIM-MINISTRU

NICOLAE-IONEL CIUCĂ

Contrasemnează:

Secretarul general al Guvernului,

Tiberiu Horațiu Gorun

București, 7 decembrie 2021.

Nr. 569.

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL DEZVOLTĂRII, LUCRĂRILOR PUBLICE ȘI ADMINISTRAȚIEI

ORDIN

privind desemnarea organismului de evaluare și verificare a constanței performanței produselor pentru construcții Societatea Comercială SUCERT-RO — S.R.L. în vederea notificării la Comisia Europeană pentru realizarea funcției specifice de certificare a controlului producției în fabrică

Având în vedere Procesul-verbal nr. 20 din 3.11.2021 al Comisiei de evaluare a organismelor de evaluare și verificare a constanței performanței și a organismelor de evaluare tehnică europeană a produselor pentru construcții,

în conformitate cu prevederile art. 3 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 1.236/2012 privind stabilirea cadrului instituțional și a unor măsuri pentru aplicarea prevederilor Regulamentului (UE) nr. 305/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 martie 2011 de stabilire a unor condiții armonizate pentru comercializarea produselor pentru construcții și de abrogare a Directivei 89/106/CEE a Consiliului, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu prevederile art. 11 alin. (2) din Procedura privind desemnarea organismelor de evaluare și verificare a constanței performanței produselor pentru construcții, aprobată prin Ordinul viceprim-ministrului, ministrul dezvoltării regionale și administrației publice, și al ministrului afacerilor interne nr. 2.141/92/2013, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere prevederile art. 6 alin. (1) și ale art. 12 lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 212/2020 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată cu modificări prin Legea nr. 109/2021,

în temeiul art. 12 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 477/2020 privind organizarea și funcționarea Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației,

ministrul dezvoltării, lucrărilor publice și administrației emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă desemnarea organismului de evaluare și verificare a constanței performanței produselor pentru construcții Societatea Comercială SUCERT-RO — S.R.L. în vederea notificării la Comisia Europeană pentru realizarea funcției specifice de certificare a controlului producției în fabrică, conform anexei care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Direcția tehnică va notifica Comisiei Europene organismul prevăzut la art. 1 prin înscrierea în banca de date NANDO a următoarelor date/informații:

- elementele de identificare a organismului;
- perioada de valabilitate a notificării;
- familiiile de produse/produsele, utilizarea preconizată, sistemul de evaluare și verificare a constanței performanței și

funcția organismului, precum și specificațiile tehnice armonizate pentru care organismul a fost acreditat de Asociația de Acreditare din România — RENAR și evaluat.

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 4. — La data publicării prezentului ordin, Ordinul viceprim-ministrului, ministrul dezvoltării regionale și administrației publice, nr. 5.501/2018 privind desemnarea organismului de evaluare și verificare a constanței performanței produselor pentru construcții Societatea Comercială SUCERT-RO — S.R.L. în vederea notificării la Comisia Europeană pentru realizarea funcției specifice de certificare a controlului producției în fabrică, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 748 din 29 august 2018, se abrogă.

Ministrul dezvoltării, lucrărilor publice și administrației,

Cseke Attila Zoltán

Denumirea organismului: Societatea Comercială SUCERT-RO — S.R.L.

Adresa: str. Ghe. I. Sbierea nr. 3, Suceava, județul Suceava

Tel.: +40.230.551.830, fax: + 40.330.814.364

E-mail: office@sucert.ro; web:www.sucert.ro

Competența organismului a fost evaluată folosind ca referențial standardul SR EN ISO/CEI 17065:2013.

Valabilitatea notificării se acordă pe termen nelimitat (cu condiția îndeplinirii continue a cerințelor care au stat la baza desemnării).

Domeniile de competență:

Nr. deciziei CE	Familii de produse și utilizările preconizate	Sistemul de evaluare și verificare	Specificațiile tehnice armonizate	Funcția organismului
98/598/CE	Agregate pentru utilizări supuse unor cerințe stricte de securitate (2/2): • Blocuri de piatră pentru protecție Utilizare preconizată: construcții hidraulice și alte lucrări de construcții civile	Sistem 2+	SR EN 13383-1:2003 SR EN 13383-1:2003/AC:2004	CPF
98/598/CE	Agregate pentru utilizări supuse unor cerințe stricte de securitate (2/2): • Agregate și filere pentru beton, mortar și pastă de ciment Utilizare preconizată: drumuri și alte lucrări de construcții civile	Sistem 2+	SR EN 12620+A1:2008	CPF
98/598/CE	Agregate pentru utilizări supuse unor cerințe stricte de securitate (2/2): • Agregate pentru mixturi inerte sau cu lianți hidraulici Utilizare preconizată: drumuri și alte lucrări de construcții civile	Sistem 2+	SR EN 12620+A1:2008 SR EN 13242+A1:2008	CPF
98/598/CE	Agregate pentru utilizări supuse unor cerințe stricte de securitate (2/2): • Agregate pentru mixturi bituminoase și tratamente de suprafață Utilizare preconizată: drumuri și alte lucrări de inginerie civilă	Sistem 2+	SR EN 13043:2003 SR EN 13043:2003/AC:2004	CPF
98/601/CE	Produse pentru construcția drumurilor (1/2): • Bitumuri Utilizare preconizată: la construcția și tratarea suprafeței drumurilor	Sistem 2+	SR EN 13808:2013	CPF
98/601/CE	Produse pentru construcția drumurilor (1/2): • Amestecuri bituminoase Utilizare preconizată: la construcția și tratarea suprafeței drumurilor	Sistem 2+	SR EN 13108-1:2006 SR EN 13108-1:2006/AC:2008 SR EN 13108-5:2006 SR EN 13108-5:2006/AC:2008	CPF

NOTĂ:

CPF = funcția specifică de certificare a controlului producției în fabrică.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329

C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR

și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Adresa Biroului pentru relații cu publicul este:

Str. Parcului nr. 65, intrarea A, sectorul 1, București; 012329.

Tel. 021.401.00.73, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro

Pentru publicări, încărcăți actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro/brp/>

